

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** RKROM09
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** A gyermekkor és az idősor kriminológiája
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Theorising age: Criminology of Childhood and Elderly
4. **Kreditérték:**
 - 4.1. 2 kredit
 - 4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0% gyakorlat, 100 % elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok megnevezése (ahol oktatják):** Rendészeti vezető mester szak
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** NKE Kriminológiai Tanszék.
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása:** Dr. Barabás Andrea Tünde egyetemi tanár, tanszékvezető.
8. **A tanórák száma (előadás+szeminárium+gyakorlat)**
 - 8.1. össz óraszám/félév: 14
 - 8.1.1.nappali munkarend: 14 (14 EA + - SZ + - GY)
 - 8.1.2.levelező munkarend: 6 (6 EA + 0 SZ + 0 GY)
 - 8.2. heti óraszám - nappali munkarend: -
 - 8.3. Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők: -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):**A tárgy bemutatja a gyermekek által elszennvedett bűncselekményeket, melyek elsősorban a bántalmazás, és elhanyagolás következményei. Bemutatja azt az összefüggést, ami által ezek a gyermekek sok esetben bűnelkövetővé válnak. A rendészeti szakmai tudás mellett ismerteti a gyermek, a család, az egész társadalom működésére vonatkozó törvényszerűségeket, szabályozókat. Az időskorúakat a kriminológia tipikus sértetteként tartja számon az előregedő társadalmakban a sérelmükre elkövetett bűncselekmények száma növekedni fog. A korosztályra szabott megelőzési technikák bemutatása fontos célja a tárgynak.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description - English):The subject describes the crimes committed by children as a result of abuse and neglect. It illustrates the context in which these children in many cases become criminals. In addition to his professional knowledge of law enforcement, he introduces the laws and regulators of the operation of the child, the family and the whole society. Elderly people are regarded by criminology as a typical victim, and the number of crimes against them in aging societies will increase. Introducing age-specific prevention techniques is an important goal of the subject.
10. **Elérendő kompetenciák (magyarul):**

Tudása: Összességében ismeri, érti, áttekintéssel rendelkezik a gyermekkorúak és az időskorúak áldozattá és elkövetővé válásának okairól és ezek mértékéről.

Képességei: Képes korosztály specifikus helyi bűnmegelőzési stratégia megalkotására, annak végrehajtására.

Attitűdje: Igény a saját illetékességi területén a jelzett probléma mértékének, minőségének feltárása, a helyzet javítása iránti elkötelezettség. A speciális sértettek iránti fokozott empátia.

Autonómiája és felelőssége: Munkája során törekszik a legújabb információk beszerzésére, a legjobb gyakorlatok elsajátítására.

Elérendő kompetenciák (angolul) Competences:

Knowledge: On the whole, he / she knows, understands and has an overview of the causes of childhood and old age victimization and criminality and the extent of them.

Capabilities: Able to develop age-specific local crime prevention strategies and implement them.

Attitude: It is characteristic of the claim in its own area of competence to explore the extent and quality of the problem indicated, and its commitment to improving the situation. It is characterized by an increased empathy for special victims.

Autonomy and responsibility: During his work, he strives to obtain the latest information and best practices.

11. Előtanulmányi kötelezettségek: előtanulmányi kötelezettség nincs

12. A tantárgy tananyagának leírása: (tematika)

12.1. Gyermekbántalmazás és elhanyagolás: fogalma, fajtái, csoportosítása. Hazai és nemzetközi adatok. (Child abuse and neglect: concept, types, grouping. National and international data.)
Együtt a 12.2. foglalkozással

12.2. Módszertan, tünettan, felismerés, megelőzés, kezelés, az egészségügyi alapellátás (házi orvos, védőnő), továbbá a jelzőrendszer tagjainak a feladatai. (Methodology, Symptoms, Detection, Prevention, Treatment, Primary Health Care (GP, Nurse), and Alarm System Members.)
Együtt a 12.1. foglalkozással

12.3. A bántalmazó szülő kórrajza. Anyai, gyermeki és környezeti tényezők szerepe a bántalmazásban. A nehezen kezelhető gyermek. Lelki bántalmazás várandósságtól a gyermekkor végéig. (Diagnosis of the abusive parent. The role of maternal, child and environmental factors in abuse. The child is difficult to handle. Mental abuse from pregnancy to end of childhood.) Együtt a 12.4. foglalkozással

12.4. Kortárs bántalmazás, kirekesztés – a bullying. (Contemporary abuse, bullying.) Együtt a 12.3. foglalkozással

12.5. Intézményi bántalmazás (oktatási, egészségügyi, rendészeti). (Institutional abuse (education, health, law enforcement).)

- 12.6. Együttműködés a gyermekbántalmazás területén:** civil szervezetek, segítő, társszakmák szerepe, együttműködés formái. (Cooperation in the field of child abuse: the role of NGOs, facilitators, associate professions, forms of cooperation.)
- 12.7. Gyermekbarát igazságszolgáltatás - helyszínelés, kihallgatás, áldozatvédelem.** (Child-friendly justice, crime scene, interrogation, victim protection.)
- 12.8. A lakosság-öregedés problémája.** Az időskorúak objektív biztonsági helyzete és szubjektív biztonsága. (The problem of population aging. The objective safety situation and subjective safety of the elderly.)
- 12.9. Az időskorúak egészségügyi és szociális helyzetének szerepe viktimizációjuk okában.** (The role of health and social status of older people in the cause of their victimization.)
- 12.10. Az időskori viktimitás megjelenése az egyes bűnözési jelenségcsoportokban, figyelemmel a megelőzés lehetőségére.** (The emergence of age-related victimization in each crime phenomenon, with regard to prevention.)
- 13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága a tantervben történő félévi elhelyezkedése:** A tavaszi félévben
- 14. A foglalkozásokon való részvétel követelményei, elfogadható hiányzások mértéke, távolmaradás pótlásának lehetősége:** A hallgatónak a tanórák legalább 70 %-án jelen kell lennie, 30 %-ot meghaladó hiányzás esetén a félév teljesítése nem írható alá. A hallgató köteles az előadás és a gyakorlat anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni.
- 15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:** A tanulmányi munka alapja az előadások rendszeres látogatása (a 14. pont szerint), **a meghatározott kiselőadások megtartása**, az oktató által meghatározott témában és formai követelmények szerint és határidőre házi dolgozat elkészítése, oktatónak való megküldése. Annak visszautasítása esetén még szorgalmi időszakban pótdolgozat elkészítése, melyet az oktató elfogad.
- 16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:**
- 16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:** a tanórákon részvétel a 14. pontban meghatározottak szerint, a kiselőadásokra kapott értékelés (1-5) és a házi dolgozat eredményes megírása.
- 16.2. Az értékelés: évközi értékelés** -a házi dolgozat osztályzata, a kiselőadásokra kapott értékelés és a kiselőadásra szerzett értékelés számtani átlaga az évközi értékelés eredménye.
- 16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:** évközi értékelés, mely összeáll az aláírás megszerzése és megfelelt osztályzat megszerzése.
- 17. Irodalomjegyzék:**
- 17.1. Kötelező irodalom:**
- Barabás A. Tünde (szerk): Kriminológia MA. Budapest, Dialóg Campus 2020.
 - Sárkány, István: Még egyszer az időskor viktimológiájáról In: BELÜGYI SZEMLE: A BELÜGYMINISZTERIUM SZAKMAI TUDOMÁNYOS FOLYÓIRATA (2010-) 62 : 12 pp. 5-26. , 22 p. (2014)

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Rosta Andrea: Rendőrségi gyermekvédelem a kontroll-elmélet tükrében, Magyar Rendészet, 2010. 3-4. szám, 73-101.
2. Gyurkó Szilvia (2010). „Gyermekekori kriminalitás és a gyermeki jogok védelme”. Gyermekvédelmi Meritum, Budapest, Kiadó: Complex Kiadó.
3. Sipos László: Adatok és gondolatok a magyarországi gyermekbűnözésről. In: Ügyészek Lapja, 2007.1. szám 5-23.o.
4. Sárkány István: Az időskor viktimológiája, BM Kiadó, Budapest, 1999.

Budapest, 2020.02.18.

Dr. Barabás Andrea Tünde sk.

egyetemi tanár

tanszékvezető